

A
B
C
D
E

Handläggare: Linda Kilter

Tfn: 08-508 25 176

Till
socialtjänstnämnden

Yttrande över hemställen om att genomföra en kampanj för att öka kunskapen om familjehemsvård och rekrytera familjehem

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden beslutar anta detta tjänsteutlåtande som sitt yttrande till kommunstyrelsen.
2. Socialtjänstnämnden hemställer hos kommunstyrelsen att få i uppdrag att närmare undersöka förutsättningarna för och planera en informations- och rekryteringskampanj i syfte att öka medvetenheten om familjevården och rekrytera familjehem. I uppdraget ska ingå att undersöka intresset hos länskommunerna för en gemensam kampanj.

Dag Helin

Vera Josefsson

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har till socialtjänstnämnden för yttrande överlämnat hemställan från Enskede-Årsta stadsdelsnämnd om att genomföra en stadsövergripande kampanj i syfte att öka medvetenheten om familjevården och rekrytera familjehem. Bakgrunden är att revisionskontoret uppmärksammat svårigheterna att rekrytera familjehem.

Socialtjänstförvaltningen ställer sig positiv till stadsdelsnämndens hemställan och föreslår att förvaltningen får i uppdrag att närmare utreda förutsättningarna för att genomföra en sådan kampanj.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till socialtjänstnämnden för yttrande överlämnat hemställan från stadsdelsnämnd Enskede-Årsta om att genomföra en stadsövergripande kampanj i syfte att öka medvetenheten om familjevården och rekrytera familjehem. Hemställan från stadsdelsnämnden har gjorts med anledning av Revisionskontorets rapport ”Familjevården i Stockholm”, som uppmärksammar svårigheterna att rekrytera familjehem i Stockholm eller i stadens omedelbara närhet. Enligt hemställan ska kampanjen inte bara syfta till ökad tillgång på familjehem utan också till att öka medvetenheten om familjevård och om de barn och ungdomar som placeras i familjehem.

I Stockholm har varje stadsdel ansvar för att rekrytera och utbilda familjehem till de barn som behöver placeras. Inom socialtjänstförvaltningen finns inom det kundorienterade verksamhetsområdet familjemskonsulterna, som på stadsdelarnas uppdrag bland annat rekryterar och utbildar nya och befintliga familjehem.

I Göteborg har man genomfört en stor rekryteringskampanj. Erfarenheterna därifrån har varit mycket goda. Även från Norge finns goda erfarenheter av liknande kampanjer.

Inom den samlade familjevården i Stockholm finns ett stort intresse för en gemensam kampanj av det slag som föreslås. En sådan kampanj skulle kunna genomföras i samarbete med andra kommuner i länet.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats av socialtjänstförvaltningens stab efter samråd med familjemskonsulterna vid förvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

Socialtjänstförvaltningen tillstyrker skrivelsens förslag att genomföra en kampanj i syfte att öka medvetenheten om familjemsvård samt rekrytera familjehem.

Under våren 2003 granskade Revisionskontoret familjevården i Stockholm. I sin rapport ”Familjevården i Stockholm”¹ pekar man på flera punkter där familjevården behöver förbättras. En sådan punkt handlar om insatser för att säkerställa tillgången på familjehem:

”Stadsdelsnämnderna har svårigheter med att hitta familjehem framför allt till äldre barn och barn som bedöms ha svårare problematik. Det har även framkommit i granskningen att det oftast tar längre tid att hitta och placera ett barn än de fyra månader som utredningen ska pågå enligt lagen. Barnen bor då ofta i jourhem. Eftersom familjehem är en knapp resurs och det är väsentligt att de är av hög kvalitet anser revisionskontoret att socialtjänstförvaltningen tillsammans

¹ Revisionskontoret, Nr 12 oktober 2003, dnr 420/126-03

med stadsdelsförvaltningarna bör se över vilka gemensamma åtgärder som behövs för att åstadkomma en så effektiv lösning som möjligt för staden som helhet, när det gäller att rekrytera familjehem. Det är bl a angeläget att undersöka om det finns byråkratiska hinder som kan undanröjas.”

Socialtjänstlagen anger att ett barn som behöver placeras utanför det egna hemmet ska ha möjlighet att hålla kontakt med anhöriga och andra närstående. I första hand ska nämnden undersöka möjligheten att placera barnet hos anhöriga eller andra närstående, så kallade släktinghem.

Den statistik som finns tillgänglig är från 2002. Totalt hade Stockholm 879 barn/ungdomar placerade i familjehem detta år. . Cirka 30 procent av barnen var placerade i så kallade släktinghem. Antalet nyplaceringar under året uppgick till 152, av dessa placerades cirka 50 procent i släktinghem. Övriga placerades i andra föreslagna hem (25%) eller i rekryterade familjehem (25%).

Ansvar för rekrytering, urval och utbildning av familjehem ligger på stadsdelsförvaltningarna. Vid socialtjänstförvaltningen finns en enhet, Familjehemskonsulterna, som erbjuder hjälp med rekrytering, PRIDE-utbildning² av blivande familjehem, fortbildning av befintliga familjehemsföräldrar och tjänstemän, tolkning av intervjuer enligt Kälvestensmodellen, handledning till stadsdelarnas familjehemsinspektörer, arrangemang för familjehem inklusive familjernas egna och placerade barn samt arrangerande av samtalsgrupper för barn/ungdomar. Ansvar för urval/matchning samt för utförandet av djupintervjuer av familjehemsföräldrarna ligger kvar på stadsdelens familjevård. Enheten är intäktsfinansierad och stadsdelarna kan sluta en överenskommelse om att ta del av tjänsterna man erbjuder mot en avgift som för närvarande uppgår till 90-170 tkr per år beroende på hur många familjehemsplacerade barn stadsdelen har. För år 2004 har 15 stadsdelar slutit en sådan överenskommelse med enheten. Under år 2003 hade enheten cirka 90 förfrågningar om nya familjehem till barn och ungdomar. Alla förfrågningar resulterar inte i uppdrag på grund av att stadsdelarna hittar andra lösningar och cirka hälften återtogs därför. Enheten lämnade förslag på 75 familjehem. För närvarande har familjehemskonsulterna cirka 25 rekryteringsuppdrag aktuella.

I Göteborg genomfördes en kampanj åren 1999-2000. Kampanjen som fick stort utrymme genom massiva annonseringar i dagspress och på kommunens affischeringsplatser gav ett mycket gott resultat. Kampanjen uppnådde sina syften: att skapa

² PRIDE är ett kompetensbaserat utbildningsprogram som förbereder och utreder, utvecklar och stödjer familjehem. Den första delen omfattar 10 träffar á 3 timmar med 6-10 familjer under ledning av en familjehemsutbildare och en familjehemsförälder.

uppmärksamhet och debatt om familjehemsvård, att öka kunskapen om familjehem samt att rekrytera fler familjer.

Även i Norge genomförs återkommande stora riksomfattande kampanjer i statens regi.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att socialtjänstnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som sitt yttrande samt hemställer om att få i uppdrag att i första hand utreda förutsättningarna att genomföra en kampanj, eventuellt i samverkan med övriga länskommuner.